

## **SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 118

van **KATRIEN SCHRYVERS**

datum: 13 november 2023

---

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

---

### *Jongerenopvolgingskamer (JOK) bij de rechtbanken - Stand van zaken*

Begin 2021 werd bij het parket en de Antwerpse rechtbanken een proefproject opgestart om jongeren tussen 18 en 25 jaar die een misdrijf hebben gepleegd, op een andere manier op te volgen. Bedoeling is om niet dadelijk een straf op te leggen en geen toevoegingen te doen op het strafblad van de betrokkenen, maar hen via het volgen van het zogenaamde jongerenopvolgingstraject opnieuw op het goede spoor te brengen. Aan het project werken onder meer de justitieassistenten en de centra algemeen welzijnswerk (CAW's) mee. De jongere wordt maximaal 10 maanden opgevolgd door de jongerenopvolgingskamer. Zo kunnen opgelegde voorwaarden van dichtbij worden opgevolgd en eventueel aangepast. Op het einde van het traject volgt een gepaste uitspraak op maat. Tijdens het traject wordt ook de mogelijkheid tot bemiddeling via Moderator vzw aangehaald.

Het project zou aanvankelijk 1 jaar duren, maar werd met een jaar verlengd om lopende dossiers te kunnen afronden. Tussentijds werden al wel een aantal knelpunten vastgesteld, zoals de nood aan meer (dossiergebonden) afstemming, overleg en aansturing alsook de nood aan een meer aanklappende aanpak van de jongeren doorheen het traject. In antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 697 van 28 april 2023 gaf de minister aan op welke manier op een aantal punten al werd geredigeerd.

Tijdens de commissievergadering van 17 januari 2023 zei de minister dat het de bedoeling zou zijn om de JOK te verankeren in Antwerpen en werk te maken van een verdere uitrol in andere regio's.

1. Op welke manier werd de nieuwe manier van werken geëvalueerd? Wat waren de resultaten? Zijn er nog bijstellingen nodig? Op welke vlakken en hoe zal dat worden aangepakt?
2. Tot wanneer loopt het project precies nog?
3. Zal de jongerenopvolgingskamer structureel verankerd worden in de rechtbank van Antwerpen? Of op welke manier zal het project anders worden verdergezet?
4. Op welke andere plaatsen is er interesse om van start te gaan met een jongerenopvolgingskamer? Hoe en wanneer zal dat gebeuren? Zal het daar ook om proefprojecten gaan? Zo ja, van welke termijn dan?

**ANTWOORD**

op vraag nr. 118 van 13 november 2023

van **KATRIEN SCHRYVERS**

---

De jongerenopvolgingskamer Antwerpen (hierna JOK) werd in 2021 als proefproject opgestart. Sindsdien is er regelmatig overleg tussen parket, rechtbank, hulpverlening en de justitiehuisen waarbij de werking op verschillende manieren werd geëvalueerd en bijgestuurd. Vanuit deze bijsturingen ontstond een 'nieuwe' manier van werken.

1. De nieuwe werkwijze situeert zich binnen het verloop van de procedure JOK. Tussen de selectie van het dossier en het gesprek op het justitiehuis werd een eerste gesprek met de parketcriminoloog toegevoegd. De parketcriminoloog licht de procedure van de JOK toe en wijst op de (mogelijke) positieve en negatieve gevolgen voor de jongere. Wanneer de jongere onvoldoende motivatie toont of andere obstakels worden gedetecteerd, zal de parketcriminoloog het dossier opnieuw overmaken aan het parket. Het parket beslist dan over de verdere oriëntatie van het dossier. De justitiehuisen ervaren de tussenkomst van de parketcriminoloog als een meerwaarde en zien een positief effect op de instroom.

Daarnaast werd binnen de JOK een casusoverleg geïnstalleerd. In het casusoverleg zetelt het parket, het Centrum Algemeen Welzijnswerk (CAW), de parketcriminoloog en het justitiehuis. De evaluatie van het casusoverleg zal eind dit jaar plaatsvinden.

2. Zoals hierboven gesteld, wordt de vernieuwde werking eind 2024 geëvalueerd. Een volledige evaluatie moet natuurlijk over meerdere jaren lopen maar het is belangrijk dat de JOK zorgt voor een stevige basis om nadien niet terug te vervallen in de klassieke strafuitvoering. Net-widening moet dus vermeden worden.
3. De structurele verankering van de JOK in Antwerpen zal afhankelijk zijn van de verdere evaluatie van de verschillende actoren. Op termijn zal de JOK mogelijks worden ingebed binnen het wettelijk kader van de hersteltrajecten; een procedure die federaal loopt.
4. In Mechelen zal er een soortgelijke herstelkamer opgericht worden in het kader van het project SAMEN met hier en daar een aantal lokale verschillen, zoals de toevoeging van een risicotaxatie bij de parketcriminoloog. Beide projecten zullen dus samen geëvalueerd worden om te zien wat het beste werkt. Het is belangrijk dat het traject eerst goed zit en degelijk geëvalueerd is vooraleer het uit te rollen over de rest van Vlaanderen. Bovendien is de praktisch volledige uitrol van de drugopvolgingskamer (DOK) over Vlaanderen gestart en werken de justitiehuisen in praktisch alle regio's als partner mee aan de werking van het snelrecht. Het is belangrijk dat een aantal zaken eerst op punt staan en op elkaar afgestemd worden - want de JOK/DOK en het snelrecht hebben wel degelijk een aantal raakvlakken - vooraleer er met een nieuwe uitrol wordt gestart. Dat wordt nu verder bekeken, uitgetest en geëvalueerd in Mechelen en Antwerpen.